

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih dnevi po praz-
nikih — Pamezna številka
Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—,
mesečna naročnina Din 20.—, za
tujno Din 30.— Uredništvo v
Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.
Telefon uredništva 30.70, 30.69 in
30.4.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
— Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
v Ljubljani, Gregorčičeva 4, tel. 30.68.
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29.60.
Podružnica v Celju,
Slomškov trg št. 4.

Št. 102

Ljubljana, ponedeljek, dne 29. septembra 1930

Leto I.

Inž. Sernec - minister za šume in rude

**Demisija ministra dr. Korošca sprejeta - Pomembno pismo dr. Korošca — Dr. Pirkmajer vršilec dolžnosti bana
Izjava ministra Serneca našemu dopisniku**

Beograd, 23. septembra. (AA) Nj. Veličanstvo kralj je sprejel v Niški Banji 26. t. m. v avdienci g. dr. Antona Korošca, ministra za šume in rudnike. Pri tej priliki je Nj. Veličanstvo kalj blagovolil sprejeti ostavko g. dr. Korošca, ki jo je podal kot minister za šume in rudnike iz zdravstvenih razlogov, in odklovati z najvišjim odlikovanjem Karadjorjeve zvezde II. stopnje.

Pismo dr. Korošca

Ostavka g. dr. Korošca e glasi:

Vaše Veličanstvo!

Dovoljujem si predložiti Vašemu Veličanstvu ostavko kot ministru za šume in rudnike.

Zdravniki mi svetujejo, naj svojo bolezen, ki je v poslednjem času krenila na slabše, zdravim v popolnem miru in na daljšem oddihu. Zato mi vst ne dovoljuje, da bi medtem obdržal posle, ki jih ne bi utegnil opravljati tako, kakor veljavajo državni interesi.

Vaše Veličanstvo prosim, da tudi v tem trenutku sprejme izraze moje popolne zvestobe in brezemne privrženosti ter iskreno zahvalo za dosedanje zaupanje, kakor tudi zagotovilo moje pripravljenosti, da se bom vselej odzval Vašemu visokemu novahilu v službo za kralja in domovino. Smatram za svojo dolžnost, da tudi pri tej priliki izjavim, da hočem tudi v bodoče in povsod v slogi z ostalimi rodoljubi, zvest izraženim načelom Vašega Veličanstva in deklaracijam kraljevske vlade de-

lati za jugoslovansko nacionalno in državno misel, da bi s tem Vaše Veličanstvo in ves kraljevski dom mogla mirno gledati v svojo bodočnost.

Vašemu Veličanstvu vdani in zvesti
dr. Anton Korošec l. r. c.

Na predlog g. predsednika ministrskega sveta je Nj. Vel. blagovolil imenovati za ministra za šume in rudnike g. inž. Dušana Serneca, bana Dravske banovine.

Po današnjem sprejemu v avdienci pri Nj. Veličanstvu kralju je g. inž. Dušan Sernec položil prisego.

(Centralni presbiri.)

Ban Sernec v avdienci pri kralju

Beograd, 28. septembra. AA. Po imenovanju bana Dravske banovine g. inž. Dušana Serneca za ministra za šume in rudnike bo opravljal dolžnosti bana Dravske banovine g. dr. Otmar Pirkmajer, pomočnik bana.

Niš, 28. septembra. I. Davi je z brzovlakom iz Beograda prispel v Niš ban Dravske banovine inž. Dušan Sernec. S postaje v Nišu je sam krenil z avtomobilom v Niško Banjo. Tam ga je ob 8.30 sprejel predsednik ministrskega sveta in notranji minister general Peter Živković, ki se je z njim zamudil v razgovoru, ki je trajal okrog 30 minut. Nato je ministrski predsednik v spremstvu bana šel na kratek izprehod po Niški Banji.

Ob 11. dopoldne je g. bana sprejel Nj. Vel. kralj v avdienci, ki je trajala okoli

pol ure. Nj. Vel. kralj je g. banu inž. Sernecu osebno sporočil ukaz, s katerim se g. ban imenuje za ministra šum in rudnikov. Nj. Vel. kralj je povabil g. novoimenovanega ministra na kosilo. Nato se je g. minister inž. Sernec oprostil pri Nj. Vel. kralju ter se zopet vrnil k ministrskemu predsedniku generalu Petru Živkoviću.

Takrat je g. novoimenovani minister za šume in rudnike položil pred ministrskim predsednikom zaprisego. Po zaprisegi je minister inž. Sernec ostal še nekaj časa pri predsedniku ministrskega sveta. Nato sta se oba napotila v vilo Nj. Vel. kralja, kamor sta bila povabljeni na kosilo. Nekoliko pred 13. je minister inž. Sernec zapustil vilo Nj. Vel. kralja in krenil na postajo. S postaje se je z brzovlakom v posebnem salonskem vozu vrnil v Beograd.

Beograd, 28. septembra. I. Danes popoldne ob 18.50 se je vrnil z brzovlakom iz Niša novoimenovani minister za šume in rudnike inž. Dušan Sernec. Na beograjski postaji ga je pričakovala skupina novinarjev, ki so se mu takoj predstavili in ga naprosili za izjavo.

Minister inž. Sernec jim je odgovoril, da jim prav za prav ne ve kaj povedati, ker je šele prvič, da prevzema ministrstvo za šume in rudnike.

Jutri dopoldne prevzema novoimenovani minister inž. Dušan Sernec svoj resor, ki ga je doslej vodil minister dr. A. Korošec.

Jutri zvečer ob 19.35 odpotuje minister inž. Dušan Sernec v Ljubljano, da izroči dosedanje banske posle vršilec dolžnosti

bana v Dravski banovini dr. Otmarju Pirkmajerju. Nato se minister inž. Dušan Sernec takoj vrne v Beograd.

Izjave ministra Serneca dopisniku »Jugoslovana«

Beograd, 28. septembra. I. Po prihodu v Beograd je novoimenovani minister za šume in rudnike inž. Dušan Sernec sprejel vašega dopisnika, ter mu za »Jugoslovana« podal to izjavo:

»Po zaupanju Nj. Vel. kralja sem prišel do položaja ministra za šume in rudnike. Stremel bom z vsemi močmi, da to visoko zaupanje Nj. Vel. kralja opravičim, delujoč še nadalje za dobro kralja in domovine v duhu zgodovinskega manifesta Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja preteklega leta.«

Vaš dopisnik je vprašal g. ministra:

— Kaj mi morete reči o delu v Vašem resoru?

G. minister je nato odvrnil:

— Zaenkrat Vam ne moremo mnogo reči. Nekoč sem vodil resor za javna dela. Resor za šume in rudnike sem sedaj prevzel. Zato mi ni mogoče podati Vam konkretnije izjave. Mnogo je vprašanj, ki jih je treba rešiti, med drugimi je tudi vprašanje o elektrifikaciji države. Vprašanje elektrifikacije smatram za zelo važno in stremel bom, da ga čimprej rešim. Zastavljam vse svoje strokovno znanje, da se tudi ostala vprašanja mojega resora rešijo tako, kakor je treba.«

Pomembna francosko-jugoslov. manifestacija

Na kongresu francoskih bojnikov v Cannesu se je znova okrepilo pobratimstvo med obema narodoma

Pariz, 28. septembra. AA. Iz Cannesu poročajo, da so tamošnja občinska, civilna in vojaška oblastva včeraj svečano sprejela v občinskem domu jugoslovanskega poslanika v Parizu dr. Spalajkovića, prvega tujnika jugoslovanskega poslanstva v Parizu Mirkovića, zastopnika francoskega ministra za penzije Pinoita, ki so prispeli na kongres bivših bojnikov na vzhodu. Po pozdravnem govoru župana je tamošnji prefekt poveljčal junaške podvige srbskih vojakov, ki so jih prešinjali isti ideali, kakor francoske vojake, in ki so se s francoskimi vojaki borili štiri leta, delež slavo in žrtve. Oni, ki so se nekoč skupaj žrtvovali, hočejo v bodoče enako spoštovati in ljubiti mir. Narodni poslanec Blezot je govoril presunljivo in opozarjal na dogodke leta 1914., ko je Francija prvič začutila srčno bitje Srbije. Ako bi bila Srbija popustila pred Avstro-Ogrsko, bi bilo to vojno samo odložilo. Nato se je govornik spominjal tragičnih dni leta 1915., ko je Francija izkazala svojo veliko ljubezen napram srbskemu narodu in svojo veliko skrb za njeno nadaljnjo usodo. Svoj govor je poslanec Blezot končal z zdravico za dolgo življenje jugoslovanskega vladarja. Njegov govor je ganil prisotne in poslanika dr. Spalajkovića do solz.

Bivši minister Cheron, predsednik okrožnega odbora bivših bojnikov je govoril takisto o preteklosti in slavnih dneh 1918. leta. Bojevniki maršala Francheta d'Espèrea so s svojimi junaštvii napisali eno najlepših strani človeške zgodovine.

Govornikom se je zahvalil dr. Spalajković, ki je dejal, da je hotel s svojo prisotnostjo poudariti ljubezen svojega naroda in priznanje ter

zahvalo mestu Cannesu, ki je s tolikšno ljubeznijo sprejelo nekoč jugoslovanske begunce. Na kraju je dr. Spalajković dvignil svojo čašo za srečo Francije, dobrotnice človeštva.

Pariz, 28. septembra. AA. Iz Cannesu poročajo, da so se včeraj nadaljevale slovesnosti, ki so združene s kongresom bojnikov z vzhodne fronte. Danes je udruženje bivših bojnikov priredilo intimno kosilo v čast jugoslovanskega poslanika v Parizu dr. Spalajkovića, ki so mu prisostvovali najodličnejši zastopniki občinskih, civilnih in vojaških oblasti departmana. Predsednik udruženja g. Alexander je izrekel dobrodošlico jugoslovanskemu poslaniku doktorju Spalajkoviću in se mu zahvalil za prisotnost. Jugoslovanski poslanik se mu je zahvalil s sijajnim govorom ter naglašal, da je jugoslovanski narod slej ko prej neupogljivo udan Franciji in njenemu narodu in da čuti veliko hvaležnost zlasti do mesta Cannesu in do profesorjev njegovih šol, ki so med vojno vzgajali jugoslovansko mladino in begunce. Nato je dr. Spalajković dejal, da je bil prisrčen sprejem bivših bojnikov v Jugoslaviji za časa lanskega kongresa nekaj povsem prirodnega. Doktor Spalajković se je nato spomnil tragičnih dogodkov leta 1915. in 1916., ko je srbski narod rajši hotel propasti, kakor da zaide v suženstvo. predpostavljal je smrt pred podjarmljenjem. Takrat je bila srbska vojska z begunci in kraljem vred en sam okostnjak. Francija je šla v tem usodnem trenutku preko materijalizma ter priskočila na pomoč temu okostnjaku, mu vlila novo vero v življenje, in ga pretvorila v novega junaka. Dr. Spalajković je žel za svoja prekrasna izvajanja dolgotrajne ovacije.

Odločna zavrnitev ital. klevet proti sokolstvu

Češkoslovaški konzul v Dubrovniku o razvoju dogodkov po katastrofi v Pašmanskem prelivu

Dubrovnik, 28. septembra. k. Honorarni konzul Češkoslovaške republike dr. Vaso Birimiša je dal novinarjem kot potnik na italijanski motorni ladji »Morosini« v čast, ko se je zgodila nesreča v Pašmanskem prelivu, izjavo, ki se nanaša na znane insinuuacije fašistovskega tiska, naperjene proti češkoslovaškim in poljskim Sokolom. Smatral je za svojo dolžnost, da kot očevidec vsega, kar se je dogodilo po katastrofi, izpove resnico, da bi se na ta način pojasnilo vse ono, kar je navedel fašistovski tisk z namenom, da bi škodoval ugledu češkoslovaških in poljskih Sokolov, ki ga uživajo v veliki slovenski družini.

Najbolj je iznenadil poskus insinuuacije zaradi dozdevnih dogodkov, ki jih je treba na prvem mestu omeniti zaradi pietete napram žrtvam in o katerih bi se moralo govoriti šele po razsodbi kompetentnega foruma, kakor to določajo mednarodne obveznosti.

— Jaz sem pazno, je pripomnil honorarni konzul, sledil vsemu, kar se je dogodilo. Ob času, ko bi bila morala vse prevzeti panika, je vladal vzoren red in discipliniranost med sokoli in drugimi potniki, ki so svojo usodo zaupali poveljniku »Karadjordja«. Da ni bilo te discipline, bi bilo število žrtev nedvomno večje.

Na »Morosiniju« sem govoril skoro z vsemi češkoslovaškimi in poljskimi potniki. Interesiral sem se za njihove potrebe. Niti eden ni kazal najmanjšega znaka pijanosti. Nasprotno so bili vsi zlomljeni zaradi posledic katastrofe, ki jih je vsak več ali manj občutil na svoji koži. Prav tako sem bil priča dogodkom v Zagrebu, kjer so se potniki brez razlike izkricali takorekoč v špalirju italijanskih pristaniških in policijskih oblasti. Tako ranjenci kakor tudi zdravi potniki so bili protokolarčno zaslišani. Pri nikomur se ni mogla ugotoviti niti ena okolnost, ki bi mogla opravičiti insinuuacije italijanskega tiska proti češkoslovaškim in poljskim sokolom.

Največji dokaz brezobzirnosti pa je vsekakor trditve, da bi bili potniki pokradli

srebrno posodo na »Morosiniju«, ki bi bil zato oškodovan za nekaj 100.000 lir. Potniki s »Karadjordja« tega niso mogli za-kriviti, ker so se v Zadru vsi izkricali v takšnem stanju, da so komaj krili svojo goloto.

Potoval sem iz Zadra s poslednjo skupino, ki je krenila proti jugu, ker mi je jugoslovanski konzul v Zadru sporočil, da sta Jadranska plovdba in jugoslovanski konzulat ukrenila vse potrebno za povratek potnikov v njihovo domovino.

Složnost, s katero je slovenska javnost objavila te insinuuacije, je najboljša satisfakcija za klevete in dokaz, kako so klevete izšle iz je nebrzdanega sovraštva italijanskega tiska in javnosti proti vsemu, kar je slovenskega.

Obupen čin brezposelne služkinje

Na Jesenicah se je vrgla pod vlak, ki ji je zmečkal obe nogi

Ljubljana, 28. sept.

Danes okoli 10. dopoldne se je odigral na Jesenicah pretresljiv dogodek. Že nekaj časa brezposelna služkinja, 21letna Marija Panterič, doma iz Orehovca v Prekmurju, je skušala brez potnega lista priti preko meje v Avstrijo, da bi si tam poiskala primerno službo. Obmejna straža pa jo je vrnila nazaj na Jesenice, kamor je prišla okoli 9. dopoldne. Iz obupanosti se je vrgla pod vlak, ki ji je zmečkal obe nogi. Eno nogo so kolesa popolnoma odrezala, drugo nogo zmečkala tako, da se je noga le nekoliko držala. Prvo zdravniško pomoč ji je nudil jeseniški zdravnik dr. Kogoj, ki je odredil nje prevoz v ljubljansko javno bolnico.

Z opoldanskim gorenjskim vlakom so Marijo Panterič prepeljali ob 12.40 v bolnico. Njeno stanje je zelo kritično. Na kirurški oddelku so zdravniki takoj izvršili zadevne operacije.

Razširjajte Jugoslovana!

Pred razpustom avstrijskega parlamenta

Dunaj, 28. septembra. Vsi tukajšnji listi prinašajo vest, da namerava Vaugoinova vlada sklicati parlament le na eno sejo, ki se bo vršila v četrtek 2. oktobra. Ob tej priliki prečitan dekret predsednika republike o razpustitvi parlamenta. Hkratu bo objavljen dekret o razpisu novih volitev,

ki se bodo vršile 9. novembra. Situacija je danes neizpremenjena. Hitlerjevi avstrijski narodni socialisti odklanjajo Vaugoinovo vlado. Danes je bilo več zborovanj, na katerih so govorniki posameznih strank pojasnili notranjo politično situacijo.

Kongres Jugoslovanske ferijal. zveze razpuščen

Viharen potek kongresa - Pooblastila delegatov ljubljanske univerze niso bila verificirana

Beograd, 28. sept. 1. Danes popoldne se je v veliki dvorani II. moške gimnazije nadaljeval kongres Jugoslovanske ferijalne zveze. Predsednik Knežević je otvoril zasedanje in prosil verifikacijski odbor, da poda svoje poročilo. V imenu tega odbora je poročal prof. Babić, ki je predlagal, naj se od 188 pooblastil verificira 168, zavrnejo naj se pooblastila vseh delegatov ljubljanskega vseučilišča in še nekaterih drugih.

V debati o tem predlogu je prišlo do burnih prizorov in izgrediv, ki so se kljub pozivom predsedujočega Gjuričića nadaljevali. Pri glasovanju, ali naj se pooblastila ljubljanskih delegatov verificirajo ali ne, se je nered le še povečal in po nekaterih pozivih k redu je predsednik prekinil in zaključil kongres Ferijalne zveze.

Kmalu po kongresu je odbor izdal naslednje obvestilo:

Kongres Jugoslovanske Ferijalne zveze se je začel s težkimi izpadi ob navzočnosti odposlancev Nj. Vel. kralja in Nj. Sv. patrijarha. Ob

priliki glasovanja po listkih so se dvakrat izvršile falzifikacije. Dan in pol je zboroval kongres in ves ta čas so se ponavljali neredi tako, da je bila onemogočena verifikacija mandatov. Predsedujoči so storili vse, kar je bila mogoče, da se vzpostavi red ter so vselej pokazali svojo potrpežljivost. Ob priliki glasovanja o mandatu podružnice ljubljanske univerze je zavlada v dvorani hrušč, da je bil predsedujoči Gjuričić kljub predhodnim prošnjam in pozivom k miru prisiljen razpustiti kongres.

Glavni odbor je podal kongresu pismeno poročilo o svojem delu. Njegovo poslovanje je bilo v vsakem pogledu do kraja pravilno, o čemur priča poročilo glavnega odbora, v katerem je bilo zastopano tudi ministrstvo prosvete po svojem poverjeniku. Z ozirom na poslednje dogodke je upravni odbor v zvezi s širšim in nadzorstvenim odborom sklenil, da poda ostavko in da o vsem obvesti prosvetnega ministra zaradi primernih ukrepov. (Podpisi članov uprave slede.)

Splošna razorožitvena konferenca bo sklicana

Henderson o zasedanju Društva narodov

London, 28. septembra. AA. Zunanji minister Arthur Henderson, ki se je vrnil v London iz Ženeve, je izjavil, da je bilo sedanje zasedanje Društva narodov zanimivo in koristno, da ni tako svečano in praznično, kakor lani. Glede razprave o amandmanu, ki naj izenači pakt Društva narodov s Kelogovo pogodbo in onemogoči vojno, je dejal Henderson, da se neadeja, da bo sprejet že pred zaključitvijo sedanjega zasedanja. Lani je britska delegacija naznanila, da namerava Anglija ratificirati opejsko klavzulo o tem, da se naj vsi mednarodni spori pravnega značaja predložijo arbitraži. To klavzulo je nato Anglija ratificirala, isto so storile tudi druge države.

Sedaj je Henderson zapustil Ženevo v prepričanju, da bo ta opcija v kratkem postala občeveljavna in da se bo povsod izvajala. S tem v zvezi bi treba sprejeti občo arbitražno pogodbo. Ta pogodba ni neizvedljiva in nanjo ne bo treba posebnega dolga čakanja. Z njo pa bo ustvarjena zamisel mednarodne arbitraže, ki bo urejevala mednarodne spore z enakimi metodami prava in pravice, ki so merodajne za individualne odnose v civiliziranih državah. Enakemu cilju slu-

žijo ukrepi o finančni podpori krivično napadenih držav, kar bo sprejeto še na sedanjem zasedanju Društva narodov. To in vprašanje razorožitve bo na dnevnem redu odbora, ki pripravlja občo razorožitveno konferenco, ki se naj, kakor vsi pričakujemo, vrši v najkrajšem času.

Nato je Henderson govoril o Briandovem načrtu evropske unije in opozoril na govore v skupščini Društva narodov. Briandov predlog je v zvezi s predlogom carinskega premirja v Evropi in s pogajanjimi glede redukcije tarif ter z razpravami o ostalih gospodarskih vprašanjih. Vse to so vprašanja, ki jim je lani minister Graham posvetil dolge studije. Če bodo ti predlogi ostvarjeni, ne dvomim, da bodo okrepili občo čustva stabilnosti in varnosti, ki naj bo posledica razorožitve. Zastopniki evropskih držav so v zvezi s Briandovim predlogom pozvali sira Erica Drummonda, naj pripravi sestanek evropskih držav v Ženevi meseca januarja. Na tej konferenci se bo obenem razpravljalo o poročilu sestanka, ki bo v Ženevi novembra meseca, na katerem bodo proučili Grahamov predlog o evropskem tarifnem problemu.

Vprašanje dumpinga v Društvu narodov

Ženeva, 28. septembra. 1. V gospodarskem odseku Društva narodov je bila večeraj zelo živahna debata o vprašanju dumpinga. Odseku je bil predložen predlog, po katerem naj bi se v plenumu Društva narodov sprožila debata o možnosti po-

bijanja tega pokreta. Nemški delegat von Reinbaden je imel daljši govor, v katerem je naglašal potrebo, da se začne borba proti dumpingu na splošno. Toda njegov predlog je bil zavrnjen. Začela se bo borba izključno proti ruskemu dumpingu.

»Temps« o obisku predsednika vlade v Zagrebu

Pariz, 28. septembra. n. »Temps« prinaša poročilo o bivanju predsednika vlade generala Živkovića v Zagrebu. Poročilo je zelo obširno in posebno poudarja velike ovacije, ki so bile prirejene predsedniku vlade, in ugodno razpoloženje, ki je za njegovega bivanja v Zagrebu tam vladalo.

Spomenik osvoboditve timoških krajev

Beograd, 28. septembra. AA. Prebivalstvo Negotinske krajine je sklenilo postaviti spomenik, ki naj bo vidno znamenje junaškega podviga v prošlosti in dneva, ko so prispeli v Negotin francoski konjeniki. Spomenik bo obenem posvečen osvoboditvi vseh timoških krajev. Spomenik, ki proslavlja dela francoske konjeniške divizije, bo odkrit 12. oktobra v prisotnosti velikega števila bivših francoskih bojevnikov ter nekdanjih članov konjenice in pešadije 3. konjeniške divizije, ki je sodelovala v tej akciji. Spomenik ima obliko piramide na štiri strani. Na posameznih straneh so veliki medaljoni z likom blagopokojnega kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja ter grških in francoskih vojakov.

Svečan sprejem naših novinarjev v Bukarešti

Bukarešta, 28. septembra. AA. Rumunsko novinarsko združenje je priredilo snoči kosilo na čast jugoslovanskih novinarjev. Zvečer se je vršila v gledališču predstava Shakespeareve drame »Julij Cezar«. Pred predstavo je priredil predsednik vlade na čast našim novinarjem svečano večerjo v predsedništvu vlade. Na večerji je bilo veliko število rumunskih novinarjev s podpornateljem rumunskega presbitorja Aleksandrom Markuom na čelu. Nocoj ob 20. uri so krenili jugoslovanski novinarji v Prahovsko Dolino, da si ogledajo tamošnje petrolejske vrelce. Nato odpotujejo v Sinajo, Braşovo, Sibin in Kluj.

Novo gospodarsko leto v Rusiji

Moskva, 28. septembra. n. »Izvestja« in »Pravda«, ki sta službena organa sovjetske vlade, javljata, da je centralni izvršilni odbor sklenil preložiti začetek gospodarskega leta od 1. oktobra na 1. januar, in to zato, da se more oživitvoriti industrijsko - finančni načrt, ki je osnova petletnega načrta (pjatiletke).

Maršal Pilsudski o notranjem položaju Poljske

Varšava, 28. septembra. AA. Da poroča, da pričbujejo današnji listi novo izjavo predsednika poljske vlade maršala Pilsudskega, ki govori v njej v glavnem o vprašanju proračuna. Dosedanje metode za sestavo proračuna, pravi Pilsudski, so bile najbolj žalostno poglavje poljskega parlamentarizma. O proračunu se je debatiralo šest mesecev. Zato so morali nov proračun sestaviti že davno prej, nego je mogel predhodni proračun pokazati svoja praktična izkustva. Zato šestmesečni rok ni bil nobena baza za pravilna proračunska predvidevanja. Pilsudski smatra, da bi morali zato sestaviti proračun od 1. januarja naprej.

Nato kritizira Pilsudski običaj, ki se ga je posluževal parlament, da je zniževal važne izdatke. Zalem je Pilsudski kritiziral način, kako je parlament preliniral dohodke. Navzlic tem slabostim je bil proračun uravnotežen, pač zaradi velikih dohodkov. Pilsudski smatra, da bo moral ljudje letošnji proračun predvideti velike izdatke, ki pa bodo potrebni v korist poljedelstva in za pobijanje brezposelnosti. Navzlic temu pa bosta letošnji in prihodnji proračun brez primanjkljaj. Naposled izraža Pilsudski svoje zadovoljstvo s tem, da so se sodne oblasti p/ preiskavi proti aretiranim poslancem ranale po načelih pravice in da vse drugoniso vpošlevali.

»Grčija prebrodila svetovno krizo«

Venizelos o notranji in zunanji politični situaciji Grške

Atene, 28. sept. AA. Atenska agencija poroča, da je bil snoči banket, ki ga je priredila liberalna stranka na čast Venizelosa. Predsednik grške vlade g. Venizelos je imel ob tej priliki govor o delu grške vlade v zadnjih dveh letih.

V svojem govoru je dejal Venizelos, da so bili davki znižani za 257 milijonov drahem, ne da bi bilo s tem ogroženo ravnotežje proračuna. To se je doseglo s preureditvijo davčnega sistema.

Znatno so bile izboljšane higijenske razmere, za kar se je treba zahvaliti higijenski odboru Društva narodov. Razbojnistvo je popolnoma odstranjeno. Zgrajenih je bilo 2.500 novih šol iz proračunskih kreditov in s posebnimi posojili. V Makedoniji so v teku hidroelektrične gradnje, ki bodo končane leta 1933. Vlada je sprejela nove delavske zakone in zakon o socialnem zavarovanju. Zgrajenih je bilo 48.608 novih hiš za begunce. Izboljšana je kultura pšenice in tobaka ter zgrajena nova tobačna tovarnica v Drami. Vlada je ustanovila poljedelsko banko in sprejela reformo poljedelskega pouka. Obči gospodarski

pogoji so se izboljšali, tko da je Grčija prebrodila občo svetovno krizo z malenkostnimi izgubami.

Nato je govoril Venizelos o zunanji politiki. Grčija je sklenila novopogodbe z Italijo in z Jugoslavijo. Uredila je gospodarsko vprašanje s konvencijo o izmenjavi prebivalstva s Turčijo. V tej zvezi je Venizelos izjavil, da bo moralo priti do skorajšn pogodbe o prijateljstvu med Grčijo in Turčijo in da bo podpisana nova konvencija, ki bo pomenila novo dobo v zgodovini grško-turških odnosov.

Ta konvencija, je naposled pristavil Venizelos, bo življenskega pomena ne samo za Grčijo in Turčijo, emveč bo okrepila mir na vsem bližnjem vzvodu.

Bolgarska se udeleži balkanske konference

Pariz, 28. sept. AA. Po poročilu iz Aten pristojni krogi še vedno verujejo, da bo bolgarska delegacija umaknila svoj sklep in da se bo udeležila balkanske konference. Zdi se, da bo bolgarska delegacija poslala konferenci spomenico in da bo v tej obrazložila svoje

Vtis nemških volitev med Nemci češkoslovaške

Potlačenost v gospodarskih krogih - V političnem pogledu je severna Češka v stanju vrenja

Praga, 28. sept. AA. List »Venkov« je poslal v severno Češko svojega dopisnika, ki opazuje, da bi se ga nanpravo nemške volitve na veliki del ljudstva v Češki. Promet na meji se je zelo povečal, kar dokazuje tudi projektirani let »Zepelina« in drugih letal v severno Češko. Zelo depimirani so v severni Češki radi izida nemških volitev ljudje, ki so lastniki nemških efektov. V političnem pogledu je severna Češka v stanju vrenja. Nacionalisti in pa krščanski socialci ostro napadajo nemške vladine stranke. Posebno se to tiče zveze nemških kmetovalcev, daši se zemeljski

pridelki prodajajo v severni Češki za 20% dražje kot v notranjščini Češkoslovaške. Nemški agrarci niso dovolj aktivno organizirani. Nasprotno pa kažejo socialni demokratje vzorno disciplino. Če bi pa prišlo do volitev, bi oni ravno tako izgubili na glasovih kot njihovi tovariši v Nemčiji. Socialna demokracija v naši državi se ne more nikoli podvreči taki opasnosti. Nemški agrarci, pravi »Venkov«, bi imeli več koristi, če bi podpirali organizacije za zaščito zemljiških pridelkov, kot pa če napadajo češkoslovaški šolski režim.

Sport

Jugoslovanski lahkoatletski uspehi na dunajskih tekmovanjih.

Dunaj, 28. septembra. n. Danes sta na velikih mednarodnih lahkoatletskih tekmah v Praterju dva jugoslovanska atleta, in sicer dr. Narančič in Buratović dosegla lepe uspehe. Buratović je včeraj dosegel v teku na progi 110 m z zaprekami treleje mesto. Progo je prečel v 15'6 sekundah. Danes je tekmoval v skoku v daljavo in se je plasiral za avstrijskim prvakom Veseljem, ki je skočil 6'93 m, on pa 6'75 m. Dr. Narančič je postavil rekord v metu krogle z rezultatom 14'11. Njegov je bil tudi prejšnji rekord in sicer 14'09 m. Popoldne je nemški tekač Trensbach prečel progo 400 m z zaprekami v 49 sek. Beograjska »Jugoslavija« v tekmah za dr-

žavno prvenstvo na prvem meslu.

Zagreb, 28. septembra. n. Rezultati četrtega kola tekem za državno prvenstvo so prinesli Beogradu držečnje iznenadenje. »BSK« je premagal »Hajduka« in tako pomagal »Jugoslaviji« do prvega mesta. »Concordia« je zmagala nad sarajevsko »Slavijo«, »Jugoslavija« pa je porazila »Slavijo« iz Osijeka. Rezultati so bili naslednji: V Sarajevu »Concordia« : »Slavija« - 3:1 (1:0), v Osijeku »Jugoslavija« : »Slavija« - 3:0 (1:0), v Beogradu »BSK« : »Hajduk« - 5:2 (3:2), v Zagrebu pa »Gradjanski« : »Hašk« - 2:1 (1:0).

Prvenstvene tekme v Ljubljani:

Ilirija : Svoboda 11:1.

Grafika : Hermes 3:3.

Grafika res. : Hermes res.: 6:3.

Mir v Argentini

Pariz, 28. septembra. AA. Iz Buenos Airesa poročajo, da je povsod vzpostavljen red in mir in da se so čete, ki so varovale javne zgradbe vrnil v vojašnice.

Italijanski letalci prekinili polet

Atene, 28. septembra. AA. Italijanski letalci so prekinili svoje bivanje v Grčiji zaradi katastrofe, ki je pred nekoliko dnevi doletela dva njihova tovariša, čigar letali sta trčili v zraku. Danes so italijanski letalci odpotovali v Italijo.

Nezadovoljstvo v Italiji

zaradi »mile« obsodbe proti De Rosi

Rim, 28. sept. AA. Italijanski časopisje ostro obsoja način, kako se je pred braseljskim sodiščem vršil proces proti atentatorju De Rosi. Petletno kazen proglašajo listi za nezadostno in za nenavadno milo.

Povratak ministra Hendersona v London

London, 28. septembra. AA. Minister za zunanje zadeve Henderson se je danes vrnil v London iz Ženeve, kjer se je bil udeležil skupščine Društva narodov. Novinarjem je Henderson izjavil, da sedanje zasedanje Društva narodov sicer ni bilo tako pomembno kot leta 1929., vendar pa ni zaostajalo za njim in je v mnogem koristilo. Pregledani so bili važni novi načerti za bodoče delo.

Pariška igralka postala redovnica

Pariz, 28. septembra. AA. V vseh gledaliških in umetniških krogih živahno komentirajo vest o tem, da je gđ. Yvonne Houtin, znana slovita igralka gledališča »Comedie française«, podala ostavko in da se bo umaknila v zasebno življenje. Igralka bo stopila kot priprosta redovnica v benediktinski samostan v Lourdesu.